

POLITIČKA EKONOMIJA

Dr JOVAN ĐURAŠKOVIĆ

PLAN RADA

ISHODI UČENJA

Nakon uspješnog pohađanja predmeta, **student će biti u prilici da:**

- ▶ Razlikuje teorijska objašnjenja uloge države u ekonomiji;
- ▶ Analizira faktore i kriterijume uspješnosti ekonomskih sistema;
- ▶ Razumije fundamentalne zakone ekonomije;
- ▶ Identifikuje uzroke tržišnih neuspjeha i odredi instrumente državne intervencije u cilju povećanja ekonomskog blagostanja;
- ▶ Prepoznaje mogućnosti i ograničenja ekonomske politike.

PLAN RADA

OSNOVNA LITERATURA

Hrestomatija (odabrana poglavlja)

- ▶ Veselinov, D., *Politička ekonomija*, Fakultet političkih nauka, Čigoja štampa, Beograd, 2009.
- ▶ Mankju, G., Tejlor, M., *Ekonomija*, CID, Ekonomski fakultet, Beograd, 2016.
- ▶ Gregori, P., Stjuart, R., *Globalna ekonomija i njeni ekonomski sistemi*, CID, Ekonomski fakultet, Beograd 2016.

PLAN RADA

NAČIN OCJENJIVANJA

Bodovanje aktivnosti na časovima predavanja i vježbi:

- ▶ **PREZENTACIJA/ESEJ** na času predavanja – **5 poena**
- ▶ **AKTIVNOST** na časovima vježbi – **15 poena**

Ostali oblici provjere znanja:

- ▶ **KOLOKVIJUM** – **40 poena**
- ▶ **ZAVRŠNI ISPIT** – **40 poena**

KONTAKT

KONSULTACIJE

(dr Jovan Đurašković)

Četvrtkom od 8:45-9:45h

Kabinat 309, III sprat – Ekonomski fakultet

E-mail: jocodj@gmail.com; jovandj@ucg.ac.me

Aukcijska kuća Christie's u Ženevi postigla je u maju 2016. godine rekord u prodaji pojedinačnih dijamanta tako što je na licitaciji prodala rijetki plavi dijamant za oko **58 MILIONA \$**

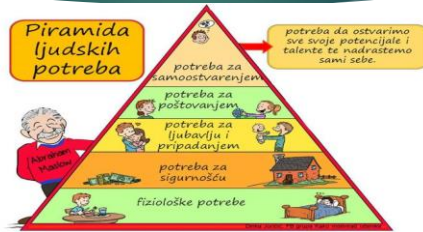
€KONOMIJA...

EKONOMIJA je nauka koja proučava kako društvo upravlja svojim **OSKUDNIM** resursima

CILJ EKONOMIJE

Cilj ekonomske aktivnosti je **ZADOVOLJAVANJE LJUDSKIH POTREBA**

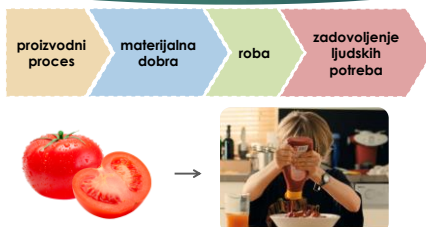
LJUDSKE POTREBE

Zadovoljenje ljudskih potreba UPOTREBOM DOBARA

EKONOMSKA LOGIKA

POLITIČKA EKONOMIJA

Francuski merkantilista **MONKRETIEN**
(Antoine de Montchrétien, 1575-1621)

1615. godine u naslovu
Monkretienove knjige prvi put se
koristi izraz **POLITIČKA EKONOMIJA**

POLITIČKA EKONOMIJA – pojam

POLITIČKA EKONOMIJA je društvena nauka koja izučava odnose između individua i društva, odnosno tržišta i države, koristeći sve raspoložive instrumente i metode iz oblasti ekonomije, politike i sociologije.

POLIS

OIKOS

NOMOS

POLITIČKA EKONOMIJA – predmet

OSKUDNOST

IZBOR

SPECIJALIZACIJA
Podjela rada

TRGOVINA

POLITIČKI
IZBOR

KAKO DO
OPTIMALNE
ALOKACIJE
RESURSA?

EFIKASNOST
VS.
PRAVIČNOST

OPTIMALNA
PODJELA RADA

SLOBODNA
TRGOVINA ILI
PROTEKCIONIZAM

DEMOKRATIJA I
DIKTATURA

POLITIČKA EKONOMIJA – metod

- ▶ Politička ekonomija saopštava svoje zaključke u obliku **teorija** (Teorije vrijednosti, novca, najamnine, cijena, profita itd)
- ▶ Teoriji prethodi postavljanje pretpostavki, tj. **hipoteza**

POZITIVNI
iskazi

• „Ljudi reaguju na podsticaje“

NORMATIVNI
iskazi

• „Trebalo bi smanjiti poresko opterećenje“

POLITIČKA EKONOMIJA – metod

- ▶ Metod **apstrakcije** – odstranjivanje nevažnog uticaja na ekonomsku pojavu („bijeg od realnosti“?)
- ▶ Jednostavni ekonomski modeli – kako funkcioniše ekonomija?
- ▶ **Ceteris paribus** pretpostavka – „*ako je sve ostalo nepromijenjeno*“

„Povećanje dohotka izaziva rast tražnje za kompjuterima, *ceteris paribus*“

POLITIČKA EKONOMIJA – metod

- ▶ Metod **indukcije** – ono što važi za svaki pojedinačan slučaj neke vrste, važi za cijelu vrstu.
- ▶ Metod **dedukcije** – iz opšteg suda izvodi se posebni ili pojedinačni
- ▶ Sporovi ekonomista o ulozi države u ekonomiji (liberali, nacionalisti i makrsisti)
- ▶ Uloga matematike i statistike u ekonomiji